

ret, *Sic agite*; vel *accipite hoc*, vel *illud*; aut aliquid hujusmodi.

3. Præterea. In forma sacramenti non debet fieri mentio nisi de illis quæ sunt de essentia sacramenti. Sed usus potestatis acceptæ non est de essentia hujus sacramenti, sed consequitur ad ipsum. Ergo non debet de eo fieri mentio in forma hujus sacramenti.

4. Præterea. Omnia sacramenta ordinant ad æternam remunerationem. Sed in formis aliorum sacramentorum non fit mentio de remuneratione. Ergo nec in forma hujus sacramenti deberet de ea fieri mentio, sicut fit cum dicitur: *Habiturus partem, si fideliter officium tuum impleveris, cum iis qui verbum Dei bene ministraverunt.*

QUESTIUNCULA V.

1. Ulterius. Videtur quod hoc sacramentum non habeat materiam. Quia in omni sacramento quod habet materiam, virtus operans in sacramento est in materia. Sed in rebus materialibus quæ hic adhibentur, sicut sunt claves, candelabra, & hujusmodi, non videtur esse aliqua virtus sanctificandi. Ergo non habet materiam.

2. Præterea. In isto sacramento confertur plenitudo gratiæ septiformis, ut in littera dicitur, sicut in confirmatione. Sed materia confirmationis præexigit sanctificationem. Cum ergo ea quæ in hoc sacramento videntur esse materialia, non sint præsanctificata, videtur quod non sint materia hujus sacramenti.

3. Præterea. In quolibet sacramento habente materiam requiritur contactus materiæ ad eum qui suscipit sacramentum. Sed, ut à quibusdam dicitur, contactus dictionum materialium ab eo qui suscipit sacramentum, non est de necessitate sacramenti, sed solum correctio. Ergo prædictæ res materiales non sunt materia hujus sacramenti.

Sed contra est, quia omne sacramentum consistit in rebus, & verbis. Sed res in quolibet sacramento sunt materia ipsius. Ergo res quæ in hoc sacramento adhibentur, sunt materia hujus sacramenti.

Præterea. Plus requiritur ad dispensandum sacramenta quam ad suscipiendum. Sed baptismus, in quo datur potestas ad suscipiendum sacramenta, indiget materia. Ergo, & ordo in quo datur potestas ad ea dispensanda.

SOLUTIO II.

Respondeo dicendum ad primam questionem, quod Deus sua opera in sui similitudinem perficere voluit, quantum possibile fuit, ut perfecta essent, & per ea cognosci posset: & ideo ut in suis operibus representaretur non solum quod in se est, sed etiam secundum quod aliis influit, hanc legem naturalem posuit omnibus, ut ultima per media perficerentur, & media per prima, ut Dionysius dicit (de eccles. Hierar. cap. ix.) Et ideo ut ista pulchritudo Ecclesiæ non deesset, posuit ordinem in ea, ut quidam alii sacramenta tradiderunt suo modo Deo in hoc assimilati, quasi Deo cooperantes, sicut etiam in corpore naturali quædam membra aliis influunt.

Ad primum ergo dicendum, quod subjectio servitutis repugnat libertati; quæ servitus est quando aliquis dominatur ad sui utilitatem subjectis utens. Talis autem subjectio non requiritur in ordine, per quem qui præsumunt salutem subditorum querere debent, non propriam utilitatem.

Ad secundum dicendum, quod quilibet se debet reputare inferiore merito, sed non officio. Ordines autem officia quædam sunt.

Ad tertium dicendum, quod ordo in Angelis non attenditur secundum distinctionem naturæ, nisi per accidens, in quantum ad distinctionem naturæ sequitur in eis distinctio gratiæ. Attenditur autem per se secundum distinctionem in gratia, quia eorum ordines respiciunt participationem divinorum, & communicationem in statu gloriæ, quæ est secundum mensuram gratiæ, quasi gratiæ finis, & effectus quodammodo. Sed ordines Ecclesiæ militantis respiciunt participationem sacramentorum, & communicationem, quæ sunt causa gratiæ, & quodammodo gratiam præcedunt: & sic non est de necessitate nostrorum ordinum gratia gratum faciens, sed solum potestas dispensandi sacramenta: & propter hoc etiam ordo non attenditur per distinctionem gratiæ gratum facientis, sed per distinctionem potestatis.

SOLUTIO III.

Ad secundam questionem dicendum, quod diffinitio quam Magister de ordine ponit, convenit ordini secundum quod est Ecclesiæ sacramentum: & ideo duo ponit; signum exterius, ibi: *Signaculum quoddam*, id est signum quoddam; & effectum interiore, ibi: *Quod spiritualis potestas traditur ordinatis.*

Ad primum ergo dicendum, quod signaculum non ponitur hic pro charactere interiori, sed pro eo quod exterius geritur, quod est signum interioris potestatis, & causa: & sic etiam sumitur character in alia diffinitione. Si tamen pro interiori charactere sumeretur, non esset inconveniens: quia divisio sacramenti in illa tria non est in partes integrales proprie loquendo: quia illud quod est res tantum, non est de essentia sacramenti; quod est etiam sacramentum tantum, transit, & sacramentum manere dicitur. Unde relinquitur quod ipse character interior sit essentialiter, & principaliter ipsum sacramentum ordinis.

Ad secundum dicendum, quod baptismus, quamvis in eo conferatur aliqua spiritualis potentia recipiendi alia sacramenta (ratione cuius characterem imprimi) non tamen hoc est principalis ejus effectus, sed ablutio interior, propter quam baptismus fieret etiam priori causa non existente; sed ordo potestatem principaliter importat; & ideo character, qui est spiritualis potestas, ponitur in diffinitione ordinis, non autem in diffinitione baptismi.

Ad tertium dicendum, quod in baptismo datur quædam potentia spiritualis ad recipiendum, & ita quodammodo passiva: potestas autem proprie nominat potentiam activam cum aliqua præeminentiâ: & ideo hæc diffinitio non convenit baptismi.

Ad quartum dicendum, quod nomen ordinis dupliciter accipitur. Quandoque enim significat ipsam relationem; & sic est tam in inferiori quam in superiori, ut objectio tangit: & sic non accipitur hic. Aliquando autem accipitur pro ipso gradu, qui ordinem primo modo acceptum facit: & quia ratio ordinis, prout est relatio, invenitur ubi primo aliquid superius altero occurrit: ideo hic gradus eminentis per potestatem spiritualem ordo nominatur.

SOLUTIO IV.

Ad tertiam questionem dicendum, quod sacramentum, ut ex supra dictis patet, nihil est aliud quam quædam sanctificatio homini exhibita cum aliquo signo visibili: unde cum in susceptione ordinis quædam consecratio homini adhibeatur per visibilia signa, constat ordinem esse sacramentum.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis ordo in suo nomine non exprimat aliquod materiale elementum, tamen ordo non confertur sine aliquo elemento materiali.

Ad secundum dicendum, quod potestates proportionari debent illis ad quæ sunt. Communicatio autem divinorum, ad quam datur spiritualis potestas, non fit in Angelis per aliqua sensibilia signa, sicut in hominibus contingit: & ideo potestas spiritualis, quæ est ordo, non adhibetur Angelis cum aliquibus signis visibilibus, sicut hominibus: & ideo in hominibus est ordo sacramentum, sed non in Angelis.

Ad tertium dicendum, quod non omnis benedictio quæ adhibetur homini, vel consecratio, est sacramentum: quia & Monachi, & Abbates benedicuntur, & tamen illæ benedictiones non sunt sacramenta: & similiter nec regalis inunctio, quia post hujusmodi benedictiones non ordinantur. Aliqui ad dispensationem divinorum sacramentorum, sicut per benedictionem ordinis: & ideo non est simile.

SOLUTIO IV.

Ad quartam questionem dicendum, quod hoc sacramentum principaliter consistit in potestate tradita. Potestas autem à potestate traducitur, sicut simile ex simili; & iterum potestas per usum innotescit, quia potentia notificatur per actus: & ideo in forma ordinis exprimitur usus ordinis per actum qui imperatur, & exprimitur traductio potestatis per imperativum modum.

Ad primum ergo dicendum, quod alia sacramenta non ordinantur principaliter ad effectus similes potestati secundum quam sacramenta dispensantur, sicut hoc sacramentum: & ideo in hoc sacramento est quasi quædam communicatio univoca. Unde in aliis sacramentis exprimitur aliquid ex parte divinæ virtutis, cui effectus sacramenti assimilatur, non autem in hoc sacramento. (1) Quamvis enim id Episcopo, qui est minister hujus sacramenti, non sit auctoritas respectu collationis hujus sacramenti, tamen habet aliquam potestatem respectu potestatis ordinis quæ confertur per ipsum, in quantum à sua potestate derivatur.

Ad tertium dicendum, quod usus potestatis est effectus potestatis in genere causæ efficientis; & sic non habet quod in diffinitione ordinis ponatur: sed est quodammodo causa in genere causæ finalis: & ideo secundum hanc rationem poni potest in diffinitione ordinis. (2)

In IV. Sent. Tom. V.

(1) Ita exempla omnia, & etiam codices quos vidit Nicolaus; ipse tamen hoc supplet. Ad secundum, dicendum, quod propter causam specialem hoc sacramentum præ cæteris per modum imperativum exhibetur. Quamvis enim &c. (2) Supplet iterum Nicolaus: Ad quartum dicendum, quod aliter se habet in aliis, & in hoc sacramento. Nam per hoc sacramentum confertur officium aliquod, vel potestas aliquid faciendi; & ideo convenienter fit mentio remunerationis acquirendæ, si fideliter administraretur: in cæteris autem sacramentis non confertur simile officium, vel similis potestas; & ideo in illis nulla remunerationis mentio fit. Ad alia igitur sacramenta velut passive quodammodo se habet suscipiens, quia recipit ea propter proprium statum perficiendum tantum; sed ad hoc sacramentum se habet quodammodo active, quia illud suscipit propter hierarchicas functiones in Ecclesia exercendas. Unde quamvis alia eo ipso quod gratiam conferunt, ordinant ad salutem, proprie tamen ad remunerationem non ordinant, sicut hoc sacramentum. (3) Al. opinione.

SOLUTIO V.

Ad quintam questionem dicendum, quod materia in sacramentis exterius adhibita significat virtutem in sacramentis agentem ex extrinseco omnino advenire: unde cum effectus proprius hujus sacramenti, scilicet character, non percipiatur ex aliqua (3) operatione ipsius qui ad sacramentum accedit, sicut erat in poenitentia, sed omnino ex extrinseco adveniat; competit ei materiam habere, tamen diversimode ab aliis sacramentis quæ materiam habent: quia hoc quod in sacramento confertur, in aliis sacramentis derivatur tantum à Deo, non à ministro sacramentum dispensat; sed illud quod in hoc sacramento traditur, scilicet spiritualis potestas, derivatur etiam ab eo qui sacramentum dat, sicut potestas imperfecta à perfecta: & ideo efficacia illorum sacramentorum principaliter consistit in materia quæ virtutem divinam & significat, & continet ex sanctificatione per ministerium adhibita; sed efficacia hujus sacramenti principaliter residet penes eum qui sacramentum dispensat. Materia autem adhibetur magis ad determinandum potestatem quæ traditur particulariter ab habente eam complete, quam ad potestatem causandum; quod patet ex hoc quod materia competit usui potestatis.

Et per hoc patet solutio ad primum. Ad secundum dicendum, quod materiam in aliis sacramentis oportet sanctificari propter virtutem quam continet; sed non est ita in proposito.

Ad tertium dicendum, quod sustinendo illud dictum, apparet ex dictis causa ejus. Quia enim potestas ordinis non accipitur à materia, sed à ministro principaliter; ideo correctio materiæ magis est de essentia sacramenti quam tactus. Tamen ipsa verba formæ videntur ostendere quod tactus materiæ sit de essentia sacramenti, quia dicitur: *Accipe hoc*, vel *illud*.

ARTICULUS II.

Utrum in hoc sacramento ordinis conferatur gratia gratum faciens.

1. Ad secundum sic proceditur. Videtur quod in hoc sacramento ordinis non conferatur gratia gratum faciens. Quia communiter dicitur, quod sacramentum ordinis ordinatur contra defectum ignorantiam. Sed contra ignorantiam non datur gratia gratum faciens, sed gratia gratis data: quia gratia gratum faciens magis respicit affectum. Ergo in sacramento ordinis non datur gratia gratum faciens.

2. Præterea. Ordo distinctionem importat. Sed membra Ecclesiæ non distinguuntur per gratiam gratum facientem, sed secundum gratiam gratis datam, de qua dicitur I. Corinth. xii. 4. *Divisiones gratiarum sunt.* Ergo in ordine non datur gratia gratum faciens.

C 2

Præterea. Ad secundum, dicendum, quod propter causam specialem hoc sacramentum præ cæteris per modum imperativum exhibetur. Quamvis enim &c. (2) Supplet iterum Nicolaus: Ad quartum dicendum, quod aliter se habet in aliis, & in hoc sacramento. Nam per hoc sacramentum confertur officium aliquod, vel potestas aliquid faciendi; & ideo convenienter fit mentio remunerationis acquirendæ, si fideliter administraretur: in cæteris autem sacramentis non confertur simile officium, vel similis potestas; & ideo in illis nulla remunerationis mentio fit. Ad alia igitur sacramenta velut passive quodammodo se habet suscipiens, quia recipit ea propter proprium statum perficiendum tantum; sed ad hoc sacramentum se habet quodammodo active, quia illud suscipit propter hierarchicas functiones in Ecclesia exercendas. Unde quamvis alia eo ipso quod gratiam conferunt, ordinant ad salutem, proprie tamen ad remunerationem non ordinant, sicut hoc sacramentum. (3) Al. opinione.